

Kateřina Šmejkalov: Odras moderních nskch djn v dle současného nskho spisovatele Y Hu
(posudek oponentky bakalřsk práce)

Práce pojednává tří romány současného spisovatele Yu Hua a charakterizuje jejich styl, vetne odliřnost mezi nimi. Svoje zkoumání vymezuje definicemi realismu různého typu, jak je podv na materiálu nsk literatury David Wang a zároveň pojetím realismu u Bohumila Fořta v jeho studii o esk literatuře. Ve sve analýze pak rozliřuje v zasad dva typy realismu – realismus postaven podle Fořtovy definice na „imitaci kařdodenn reality“, co ře projevuje v pojetí postav v interakci se svým okolím a přtmností „detailního ař vizuálního popis objektů a vztahů mezi nimi“ a proti tomu „groteskn realismus“ postaven na výsměchu a zobrazování zkreslen ař převrcen reality, jak jej vid David Wang v nsk literatuře na poatku 20. století i později (s. 8-9). V příběhu analýzy se vztah ke kařdodenn realitě v přpad realismu bez přívlastků posouvá k přtmnosti historických reálií a explicitního vsazen příběhu do kulis konkrétních, vecne popsáných historických událostí.

Vedle přtmnosti historick reality si autorka si v analýze vřm výstavby, narativních zpsob, pojetí postav, „konstelace postav“ (tedy jejich pojetí ve vzjemn interakci), a nakonec dvou rysů společných vřem třem románům: významu jmen postav, tématu touhy a motivu krve.

Na tomto zklad autorka dospívá k zveru, ře zatímco román řt je psán převřne realisticky, ostatn dva romány thnou spáře ke „grotesknmu realismu“ a dv za pravdu W. Kubinovi, ře v románu Bratři se „v jistm aspektu navrací k tradici klasického nskho románu“ (s. 57).

Práce je přehledne vystavn, argumentace přesvdiv, dolořen dobře zvolenými ukázkami v originále a vlastním překladu autorky.

Práce je vsazena do kontextu relevantních historických souvislostí. Oceņuji stručnost a sevřenost těchto pasř. Jsou zde nicmne jist nepřesnosti, dan mořn i snahou formulovat usporn. To se týká následujícího:

Pojetí prvních let ČLR: „Období pokroku bylo přerušeno na přelomu let 1957/8 Kampan proti pravickm.“ (s. 10) (Ve skutečnosti KS Číny od poatku zápolila s problémy a rozjiřdla kampan proti skutenm ři zdnlivm odpůrcům.)

Kulturn revoluce (Wnhu dgmng 文化大革命) „..... Jednalo se o masov hnutí zfanatizovan mldeře....“ (s. 10). KR byla vstnm celé řady společenských procesů a také vnitrostranických spor, nelze ji redukovat na „hnutí zfanatizovan mldeře“, kter bylo do znan míry instrumentln. Přesn pln název je Wuchanjiěji wenhua da geming.

„V následujících letech nastala zcela nov ra v moderních dějinách ČLR charakterizovan hospodřskm rozvojem a reformami pod vedenm Dng Xiopnga 邓小平, jehoř politika tř modernizaci (Sg Xindihu 四个现代化) určila směřování ČLR v následujícím období.“ (s. 11) V tto nov re vřak byla v oblasti politiky a ideologie také kontinuita. Přívlastek „zcela“ je nadbyten (stejn jako „modern“ ve vztahu k dějinám ČLR).

Částečné nepochopení je také u fenoméne „baochan dao hu“ (s. 36). Autorka překládá jako „zavedení rodinných pracovních kvót“, „přidělit kvóty na osoby“, „návrat půdy do soukromého vlastnictví“. Ve skutečnosti půda zůstala (dodnes zůstává) ve vlastnictví státu, ale bylo upuštěno od shora řízeného kolektivního hospodaření a rolníci dostávali půdu do nájmu. Za to měli odvádět předepsané „kvóty“ ze své produkce (de facto daně v naturáliích) a s tím, co vyprodukovali nad jejich rámec, mohli začít obchodovat. Je to vlastně popření předchozí socializace venkova a první krok tržních reforem. Toto byla zásadní a přelomová chvíle v čínských dějinách, protipól někdejšího zřizování komun (a jejich definitivní zánik). Proto je škoda, že tato reforma není zmíněna také v historickém úvodu.

Zpřesnit by si zasloužila i formulace v případě tradice „sběru písní“ (采风). Autorka píše, že tento zvyk „je v čínské tradici hluboce zakořeněn. Od dob dynastie Hàn (206 př.n.l. – 220 n.l.) bylo běžné, že úředníci shromažďovali lidové písně a o mínění lidu poté informovali dvůr“, s. 25. Ve skutečnosti to běžné vůbec nebylo, jedná se o legendu.

Práce obsahuje přehledně zpracovaný životopis autora. Postrádám zde nicméně údaj o jeho členství ve svazu spisovatelů (které mu umožnilo být od 2. poloviny 80. let „na volné noze“).

Práce je nicméně logicky strukturovaná, analýza je provedena pečlivě a s relevantními odkazy k analyzovanému prameni i sekundární literatuře a vyvážená. Závěry, k nimž autorka dochází, jsou převážně dobře vyargumentované.

Práci ilustrují ukázky, které autorka přeložila sama, aniž by existující reflektovala české překlady. To je jistý nedostatek a při obhajobě prosím o vysvětlení, jak se staví k těmto překladům. Překlady jsou vesměs dobře zvládnuté obsahově i stylisticky, i když drobné nepřesnosti se najdou.

Styl je adekvátní, místy by si formulace zasloužila větší konkretizaci (jak již zmíněno v hodnocení pojetí historického kontextu). Některé pojmy – např. „alazon“ – by si zasloužily objasnění.

Nejvíce se to projevuje v pojednání tématu „ságy“. Na s. s. 21 se tak uvádí jako jeden z argumentů proti tvrzení, že je román rodinnou ságou, fakt, že všichni členové Fúguiový rodiny postupně umírají a jeho rod tak zůstává bez potomků. Sama jsem se žánrovou problematikou ságy nezabývala a tento argument pro mě zůstává nepřesvědčivý. Při obhajobě prosím objasnit.

Autorka používá bohatou literaturu, včetně literatury psané čínsky; bibliografie je po formální stránce bez větších chyb (Kirk Denton řazen pod K?). Jako nedostatek vidím, že zde nejsou uvedeny české překlady, byť je autorka příležitostně zmiňuje.

Navzdory těmto připomínkám je práce velmi zdařilá a navrhuji hodnocení 1 – 2.

Vranov nad Dyjí, 15.8.2018

Olga Lomová

K diskuzi ještě tyto otázky:

s. 8, jsou zmíněni kejklíři atd. v soc. kritických románech ze začátku století – prosím vysvětlit, jak je použito slovo „kejklíř“, nevybavují si je jako dominantní postavy tohoto žánru

Autorka cituje W. Kubina a hovoří o „návratu k čínskému klasickému románu“. V čem se klasický román vyznačuje?

s. 57 návrat ke „klasickému čínskému románu“ – v jakém vztahu je ke kategorii qianze xiaoshuo?